

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.164

**Inventaris van het archief van A. van
der Toorn [levensjaren 1785-1870],
1807-1864; J. van der Toorn
[levensjaren 1828-1888], (ca. 1846)
1866-1871**

H.A.J. van Schie

Nationaal Archief, Den Haag 1978

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
De verwerving van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
 Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	 11
A. Adam van der Toorn (1785-1870).....	11
B. Jacob van der Toorn (1828-1888).....	13

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 158 Van der Toorn

Archiefbloknummer:

C25130

Omvang:

16 inventarisnummer(s); 0,20 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale, geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere stukken.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Adam van der Toorn (1785-1870)

Jacobus van der Toorn (1828-1888)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Adam van der Toorn (1785-1870) was expert in regeringsdienst op het gebied van samenstelling en verhouding van gedistilleerde dranken. Zijn zoon Adam (1828-1888) werd civiel ingenieur, en was als hoofdingenieur o.a. belast met de dienst in het district Overijssel, de dienst der grote rivieren en het district Zeeland. Het archief bevat o.a. briefwisseling met Franse correspondenten, stukken betreffende scheikundige onderzoeken; en verder stukken betreffende polders en droogmakerijen bedijking en fortificatiën.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 158 Van der Toorn, nummer toegang 2.21.164, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Toorn, van der, 2.21.164, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Adam van der Toorn, geboren te 's-Gravenhage op 10 mei 1785, was een zoon van Pieter van der Toorn en Dina van Goorberg ¹. Hij was gehuwd met Margaretha Petronella Vroeg (geboren te 's-Gravenhage op 20 mei 1794 en overleden te Delft op 15 juni 1863) ².

Na zijn studie in Frankrijk werd hij in 1815 aangesteld tot adviseur voor de schei- en wiskundige zaken bij de Generale directie der indirecte belastingen en van de convoien en licenten, later Departement der Ontvangsten ³. Hij werd in die functie belast met de samenstelling van nauwkeurige verhoudingstabellen van de sterkte van het binnen- en buitenlands gedistilleerd en van de belastingen welke in evenredigheid daarvan werden geheven. Tevens moest hij de directeur-generaal (later minister van Financiën) adviseren, na proefondervindelijk onderzoek, omtrent de aard en soort van dranken en andere belastbare produkten en de verhouding van maten en gewichten. In 1824 werd hij benoemd tot examiner van 's rijks roeiers, ambtenaren belast met het bepalen van de hoeveelheid en sterkte van gedistilleerd op fust in verband met accijnsheffing ⁴. Op eigen verzoek kreeg hij met ingang van 1 oktober 1832 eervol ontslag onder toekenning van pensioen ⁵. Hij heeft na zijn pensionering een aantal buitenlandse reizen gemaakt naar Parijs en Sint Petersburg met de bedoeling zijn diensten aan te bieden aan de regeringen van Frankrijk en Rusland ⁶.

Van der Toorn heeft een aantal publicaties op zijn naam gebracht op het gebied van de scheikunde en de densimetrie. Als autoriteit op dat gebied werd hij met ingang van 1 april 1843 benoemd tot leraar in het werkdadige der roei-, peil- en meetkunde aan de Koninklijke Academie tot opleiding van burgerlijke ingenieurs te Delft ⁷. Wegens opheffing der Academie kreeg hij met ingang van 1 juli 1864 ontslag, waarna hem een wachtgeld werd toegekend ⁸. Hij overleed te 's-Gravenhage op 22 mei 1870 ⁹.

Jacob van der Toorn, geboren te 's-Gravenhage op 7 augustus 1828 was een zoon van Adam van der Toorn en Margaretha Petronella Vroeg. Hij studeerde van 1844 tot 1849 aan de Koninklijke Academie te Delft en behaalde als enige in 1849 het diploma civiel-ingenieur.

1 Gemeentearchief 's-Gravenhage, Kerkelijk register 250, p. 90, en Bevolkingsregister van 's-Gravenhage 1859-1879, deel 58, blad 52.

2 Gemeentearchief Delft, Bevolkingsregister van Delft, 1849 (deel 20) en 1861 (deel 35).

3 K.B. van 23 maart 1815, no. 148.

4 K.B. van 29 juli 1824, no. 109.

5 K.B. van 13 augustus 1832, no. 78 en van 15 januari 1833, no. 69.

6 Aa, A.J. van der, Biografisch Woordenboek der Nederlanden, 1876, elfde deel, letter T, p. 58.

7 K.B. van 19 juli 1843, no. 92.

8 K.B. van 28 juni 1864, no. 64 en van 14 januari 1865, no. 51.

9 Gemeentearchief 's-Gravenhage, Burgerlijke Stande Overl. 91, akte 1144.

Na een vergelijkend examen werd hij per 1 juli 1853 aangesteld als aspirant-ingenieur bij de Waterstaat. Na een normale loopbaan in verschillende functies werd hij op 1 oktober 1867 als arrondissements-ingenieur te Kampen aangesteld, welke standplaats hij op 1 mei 1870 moest verwisselen voor Gorinchem. Daar bleef hij tot zijn bevordering op 1 april 1874 tot hoofdingenieur, belast met de dienst in het district Overijssel. Na nog belast te zijn geweest met de dienst der grote rivieren (1878-1886) en het district Zeeland (1887-1888), overleed hij op 25 februari 1888 te Middelburg ¹⁰.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De collectie Van der Toorn is in 1963 aangetroffen tussen de archieven van de Spoorwegenquêtecommissies, welke in dat jaar door het ministerie van Verkeer en Waterstaat aan het Algemeen Rijksarchief zijn overgedragen ¹¹.

De rechtstitel is (nog) onbekend

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is bij Koninklijk Besluit of ministeriële beschikking overgebracht.

¹⁰ Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek, 1912, deel II, p. 1445. Hierin wordt vermeld dat hij ijker zou zijn en sedert 1843 leraar in het ijkwezen aan de Koninklijke Academie te Delft. Uiteraard was zijn vader Adam de leraar in het ijkwezen (Jacob was in 1843 nog geen 15 jaar!), terwijl zijn broer Adam Jacobus Hieronymus arrondissementsijker is geweest.

¹¹ Correspondentie van het Algemeen Rijksarchief, 1963, nrs. B80 en B118.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A. ADAM VAN DER TOORN (1785-1870)

1	Ingekomen brieven van Tilloy, Gilles Mollerat d'Eperney, Jean Batiste Mollerat en Sirurguet, ontvangen tijdens zijn verblijf in Pellerey.
1807-1811	1 omslag
2	Scheikundige aantekeningen betreffende wijnsteen zuur, azijnzuur en soda.
1812, 1852	1 omslag
3	Brieven, ontvangen in zijn kwaliteit van adviseur voor de wisen scheikunde bij het ministerie van Financiën.
1817-1832	1 omslag
4	Ingekomen en afschriften van uitgaande brieven van en aan Jean Batiste Mollerat.
1824, 1834, 1835	1 omslag
5	Ingekomen brieven van R. Lobatto, J.A. Lipkens, J. Schouten en P.H. van der Meulen.
1828-1841	1 omslag
6	Stukken betreffende de toepassing van de resultaten van zijn onderzoek in de densimetrie aan de artillerie-etablisementen te Delft.
1840-1852	1 omslag
7	Stukken betreffende het door hem aan de Koninklijke Academie tot opleiding van burgerlijke ingenieurs te Delft beklede post van leraar in het ijkwezen en de accijnzen.
1842-1864	1 omslag
8	Stukken betreffende scheepsmeting, gebruikt bij lessen en examens in het ijkwezen en de accijnzen aan de Delftse Academie.
1842-1862	1 omslag
9	Geografische aantekeningen betreffende het Franse departement Côte d'Or.
1848	2 stukken
9A	Verhandelingen over de scheikundige eigenschappen van het zeewater, gepubliceerd in de Algemeene Konst- en letterbode van	

1825 en 1852

4 stukken

B. JACOB VAN DER TOORN (1828-1888)

- 10** "Dictaat over polders en droogmakerijen". Beschrijving van de belangrijkste polders in Nederland.
[ca. 1846] 1 omslag
- 11** Stukken ontvangen en opgemaakt als lid van de Commissie omtrent de aanleg van een verdedigingswerk op de hoofddam tussen het Pannerdens kanaal en de Waal (ingesteld bij Koninklijk Besluit van 1 oktober 1866, no. 61) en van de Commissie wegens de aanleg van het fort te Pannerden (ingesteld bij beschikking van de minister van Binnenlandse Zaken van 18 maart 1867, no. 177 3e afd.).
1866-1871 1 pak
- 12** Stukken betreffende het te bouwen derde stoomgemaal in de Bommelerwaard bij Nederhemert.
1870-1871 1 omslag
- 13** Brochure betreffende een verbeterd scheprad, het zgn. pomprad, alsmede tekeningen van een gemaal met een pomprad en met een scheprad.
1854, 1859, 1869 3 stukken.
- 14** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken betreffende het plan tot bedijking van het Kampereiland.
1870-1871 1 omslag
- 15** Ingekomen brief van de Inspecteur-Generaal van Fortificatiën betreffende de inundatie van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.
1870 3 stukken